Oponentský posudek

Jméno diplomanta: **Bc. Hanuš Petráň**

Název práce: **Vliv vodácké turistiky na CHKO Blanský les.**

Formální popis práce
Diplomová práce Bc. Hanuše Petráně s názvem "Vliv vodácké turistiky na CHKO Blanský les" byla zpracována na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v roce 2007. Práce má 79 stran včetně příloh (přílohy tvoří 6 stran), citováno je 9 zdrojů použité literatury (z toho 5 zdrojů dostupných na World Wide Web). Jedná se o prakticky zaměřenou práci s využitím dvouletého empirického výzkumu a srovnáním získaných dat s dostupnými údaji z jiných oblastí.

Závažnost tématu, originalita, potřebnost
Vzhledem k narůstající oblibě vodácké turistiky mezi nejširší veřejností se jedná o téma nanejvýš závažné. Vzrůstá tlak na komerční zhodnocení tohoto sportovního odvětví, a to zejména na populárních řekách, mezi něž Vltava určitě patří. S masovější oblibou tohoto sportu souvisí i tlak na okolní prostředí (vodní a pobřežní ekosystémy) a s tím i potřeba jisté ekologické výchovy vodácké veřejnosti. To je naprosto zásadní zejména v oblastech, kde jsou kolize s ochranou přírody nejzásadnější, tzn. na území chráněných krajinných oblastí a národních parků. V CHKO Blanský les (řeka Vltava tvoří jeho jihovýchodní hranici v délce 12 ř. km) nebylo toto téma dosud zpracováno a jako takové je velmi přínosné.

Popis jednotlivých částí práce a jejich hodnocení
Obsah práce víceméně koresponduje s názvem práce, který byl možná zvolen příliš široce. Práce se zabývá kvantifikací vodácké turistiky a jejím vlivem na přírodní prostředí řeky a jejího nejbližšího okolí ("černá" tábořiště, odpadky).
Jasné a specifické určení cílů a dílčích úkolů práce se čtenář dozví až na straně 28, nicméně jejich určení odpovídá zvolenému tématu a výzkumné otázky, cíle a úkoly na sebe vcelku logicky navazují.
Přehled literatury a dosud známých výsledků o dané tematice je řešen v teoretických východiscích práce. Nejedná se o klasickou literární rešerši, ale pouze o výčet a popis jednotlivých studií. Uvedení konkrétních studií z jiných oblastí je velmi cenné, vhodnější by ale bylo strukturovanější uspořádání tohoto literárního přehledu (např. dle dílčích vlivů na přírodu).
Teoretický rámec práce má tři části - popis CHKO Blanský les, obecný popis vlivu vodácké turistiky na přírodu a stav poznatků k řešené problematice. Popis CHKO Blanský les je vzhledem k řešené problematice zbytečně podrobný (10 stran), zabývá se i oblastmi, které nemají vztah ke studované oblasti. Přehled dostupných poznatků, který obsahuje konkrétní případové studie, je velmi přínosný (viz výše).
Co se týká použitých metod při zpracování práce, byly zvoleny vhodné postupy (nenáročné a snadno dostupné), vybrané vhodně vzhledem k řešené problematice. Zvolené metody umožňují i případné zopakování studie po několika letech a relevantní srovnání získaných výsledků. Výhradu lze mít pouze k provedenému sociologickému průzkumu, jenž neobsahoval žádnou otázku vztaženou k ochraně přírody (vztah k černým tábořištím, odpadkům, naučným cedulím podél řeky, ochota respektovat nařízení ohledně chování v CHKO apod.)
Rozsah a výběr zkoumaných objektů byl stejně jako metody zvolen dostatečně. Jednalo se o zjištění počtu a typu projíždějících lodí (hodinové hodnoty od 10 do 18 h, po dobu 1 týdne), zjištění počtu vodáků, to vše na dvou kontrolních bodech ve dvou následujících letech (2005 a 2006). Dále o zjištění množství a popis tábořišť (veřejných i "černých") a popis informačního systému pro vodáky. Třetí částí bylo provedení sociologického průzkumu v roce 2005 i 2006 (5 otázek). Poslední bylo zhodnocení "Čištění Vltavy" tedy úklidu odpadků (nejen) po vodácích.
Grafická interpretace výsledků je velmi pěkná. Výsledky jsou logicky zpracovány. Postrádám informaci, kolik bylo zpracováno sociologických dotazníků? (V této souvislosti musím poznamenat, že uvádět ve výsledcích graf s procentuálním zastoupením bez uvedení celkového počtu dotazovaných je z metodického hlediska naprosto zásadní nedostatek.) Kdo byli respondenti - vodáci na řece či v kempu?
Slabou stránkou práce je diskuze - v úvodu diskuze autor uvádí, cituji: "Z výsledků vyplývají následující stěžejní závěry", což situaci zcela vystihuje. Jsou zde pouze slovně popsány výsledky (v kapitole Výsledky převažují grafy, slovní hodnocení je velmi stručné), chybí jakékoli porovnání s výchozími poznatky i kritické zhodnocení vlastních výsledků.

Přínos práce
Diplomová práce p. Petráně má jako pilotní studie zásadní význam pro určení strategie Správy CHKO Blanský les ve vztahu k vodácké turistice na řece Vltavě. Její výsledky jsou velmi cenné a poskytují dobré východisko pro praktickou ochranu přírody.

Zhodnocení úplnosti práce vzhledem k deklarovaným záměrům
Záměry práce byly naplněny v plném rozsahu definovaných cílů a dílčích úkolů.

Formální vady práce
V práci nebyla nelezena jediná gramatická chyba. Jedinou věcnou chybou je špatné uvedení počátku CHKO Blanský les na styku s řekou Vltavou. Hraničním bodem je ve skutečnosti silniční most v Rájově (na straně 54 je dokonce fotografie z tohoto místa), nikoliv silniční most ve Zlaté Koruně, jak je znázorněno v mapě na straně 32. Nedostatky v citování literatury: u informačního materiálu "Průvodce naučnou stezkou Kolem Kletě" jsou chybně citováni autoři. Na brožuře je doslovně uvedeno, cituji: "Pracovníci Správy CHKO, J. Tichá a M. Tichý (Hvězdárna Kleť)." Tedy J. Tichá a M. Tichý jsou autory kapitoly Hvězdárna Kleť, která tvoří cca 10 % celkového textu, autory ostatního textu jsou pracovníci Správy CHKO Blanský les. Citace má tedy správně znít: Kolektiv autorů: Průvodce naučnou stezkou…

Celkové zhodnocení způsobilosti diplomanta k samostatnému řešení odborných problémů
Student zvolil vhodný přístup k řešení zadaného úkolu a jeho řešení je logické a kvalitní. Nedostatkem práce je neschopnost kritické práce s daty, a to jak v teoretických východiscích, tak ve zhodnocení výsledků práce (diskuzi). Nicméně dosažené výsledky diplomové práce p. Petráně jsou velmi cenné a pro Správu CHKO Blanský les přínosné. Výsledky práce budou mít praktické využití v ochraně přírody. Celková úroveň práce je dobrá.

Klasifikace práce
S přihlédnutím k výše uvedenému hodnocení práce navrhuji klasifikaci **velmi dobře**.

V Českém Krumlově dne 27. dubna 2007

Tereza Francírková

Mgr. Tereza Francírková
Správa CHKO Blanský les

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Správa CHKO Blanský les
Vyšný 59
381 01 Český Krumlov
-5-